

(0/38)

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagozzi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCió: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIó:

Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

LA SENMANA

ULLADA POLITICA

En Maura ho tenia tot amanit: al ser cridat pera formar govern, se tragué de la butxaca la llista dels nous ministres; algunes horas després deixava llist el nombrament del alt personal. Aixó vol dir qu'estava en el secret del intringulís.

Formant contrast ab els lliberals que sempre van a la grenya, en Maura es tingut per un verdader jefe

de partit, perque 'ls seus l' obeheixen. Pero dintre d'ell mateix porta un gran enemic: el caball boig de que parlava 'l seu cunyat Gamazo. Ja veurán ab quina promptitud se fica a la *cacharreria*, y ja sentirán el soroll de la trencadissa.

Del seu programa clerical y anti-democràtic ne parlén en article apart. El país deu prepararse a plantarli cara en les pròximes eleccions legislatives: si no ho fan las demés regions, ho fará Catalunya: n'estém segura. Que á lo menos hi haja á las Corts un núcleo lo més potent possible que posi obstacles als seus plans lliberticidas, y aquest núcleo ha de ser republicà y autonomista, perque dels lliberals

no hi ha que refiarse'n, desde l' instant que l' mateix Maura's disposa á afavorirlos en la repartició de las actas, creantse així una oposició de contracta.

A Valencia ha pres proporcions graves la *huelga* dels empleats de consums. L' arrendataria d' aquest odíos tribut s'ha quedat sense personal, y el poble s'oposa á que l' Ajuntament li prestés ajuda.

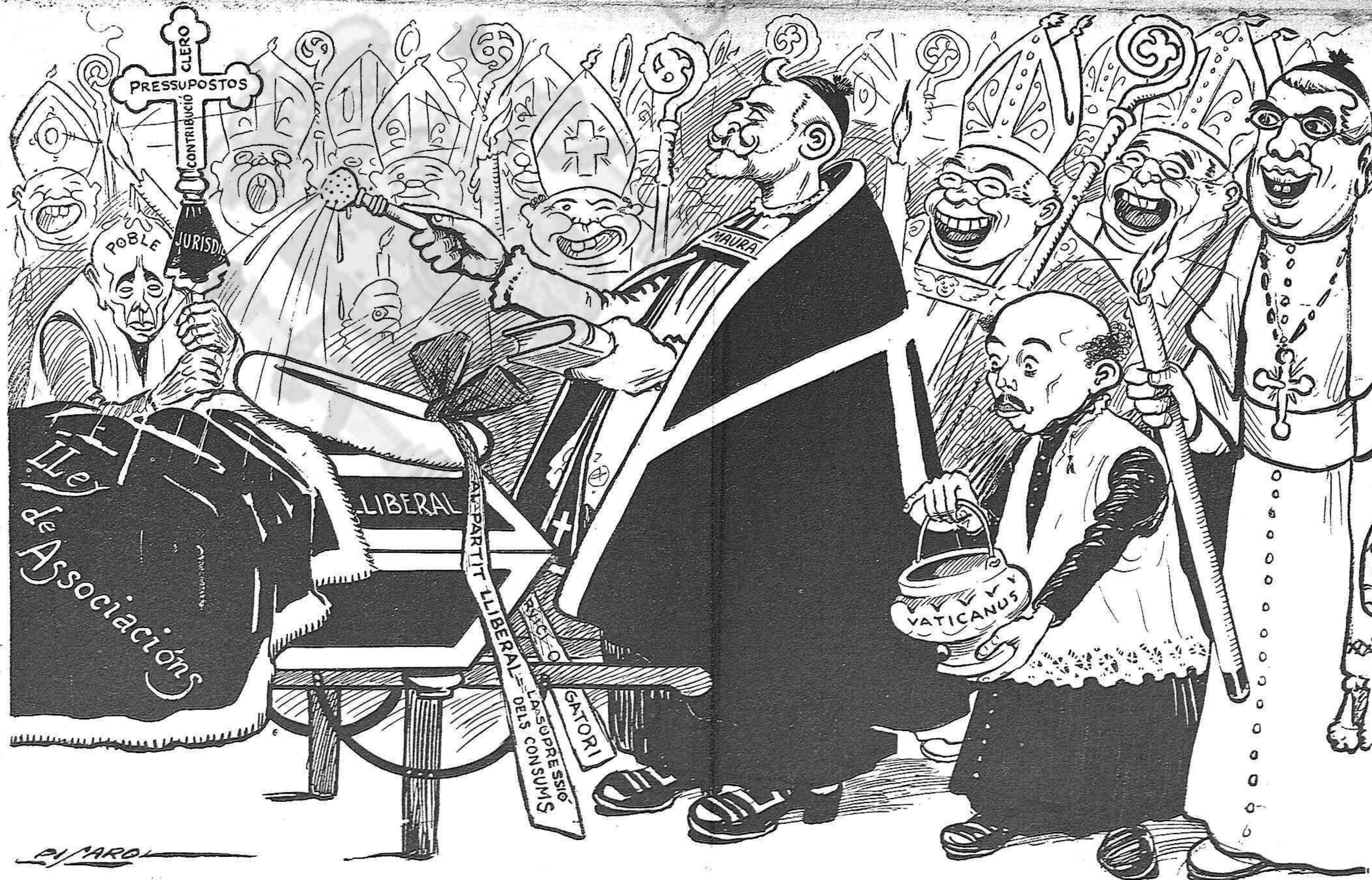
Las coses s'han anat embolicant de tal manera que baix l'amenassa d'una vaga general, dimarts foren suspeses las garantías y proclamat l'estat de siti. ¡Bon principi!

Tot lo món tenia fixa la vista en las eleccions d' Alemania.

Las primeras impresions resultaren desfavorables als demòcratas socialists que, en efecte, apareixian perdent alguns llochs. Pero, fet el recompte de vots, resulta que han tingut un augment considerable sobre les últimas eleccions, á pesar de lo qual no lo graran portar á la Càmara el contingent de diputats que hi tenian.

Aquest resultat, que á primera vista sembla contradictori, s'explica tenint en compte 'ls desesperats esforços de la coalició imperial, que lograren despertar á las classes neutras del seu ensopiment y

L' ENTERRO

Son las tevas propias culpas
las que aquí dins t' han ficat:

partit *lliberal* de broma,
¡Deu t' hagi ben perdonat!

portarlas á votar com un sol home. No en vā se traqué'l Sant Cristo gros del perill que amenassava al imperi.

Pero aquest perill subsisteix encare y será molt difícil conjurar-lo. Un cop realitzadas las eleccions en un gran número de districtes en que hi hagüé *ballottage*, l' contingent socialista, unit al del centre catòlic, formarà un contingent poderós que farà molt difícil la realització dels plans del canceller Bilow, respecte als problemes colonials, de tal manera que no falta qui creu que la nova Càmara li oposarà dificultats tan grossas, com las que motivaren la dislocació de l'anterior.

Les eleccions d'Alemanya ofereixen de totes maneres un gran exemple á pobles com l'espanyol, que posseïnt un instrument tan eficás com el sufragi universal, no se'n sab valer per acabar d'una vegada ab el vergonyós imperi de les oligarquías monàrquiques.

Quant de camí no faríam, si aquí els republicans sapiguessem lluytar ab l'ardiment y l'admirable organiació ab que ho fan els democràtiques socialistes d'Alemanya!

PEP BULLANGA

Girada de truya

Lo que 'ls ha succehit als titulats lliberals dinàstichs estava previst. Homes sense idees, dividits ademés per les més ignoble rivalitats personals, no podian acabar sino de la manera sainetesca ab que han donat fi á las seves funcions. Payassos de Circo, han passat dinou mesos seguits fentse la trabeta. Y al últim els han hagut d'escombrars de l'arena fets á trossos, esmicolats, pulverisats.

Del seu pas pel poder sols una cosa 'n queda: la odiada Lley de Jurisdiccions, negació flagrant de la llibertat d' emetre les idees. ¡Qualsevol tracte de certs assumptos vitals, tenint suspesa damunt del cap l' amenassadora espasa! Els que n' han sigut víctimes poden respondre del tracte que s' hi dona. ¡Lliberals havíen de ser els fators de aquest retroces, els atentadores á una de las llibertats més necessàries, més indispensables á la vida política del país!

Sa campanya anti-clerical no fou sincera. La emprenaren sense cap fé en els seus resultats, com un medi de realssar-se, com un pretext pera diferenciar-se dels conservadors. Fou el projecte de Lley de Associacions una especie de salva-vidas, buyt com una carabassa, llançat en el tempestitós oleaje que amenassava dragarlos. Preténien captar-se l' apoyo de tots els partits de la esquerra, sense que logressin alcansarlo, perque no hi havia confiança en la quadrilla, y en cambi donaren una forsa considerable al clericalisme, que sabent ab qui tractava fingí una trembunda exasperació.

En l'ordre econòmic concertaren el tractat ab Suissa per dessota de la segona columna aranzelaria ab extralimitació manifesta de las seves facultats, obrint un portell á la invasió de productes extrangers, de la que n' han de ser víctimas la producció y'l treball.

En la esfera administrativa prometeren la desaparició del odiós tribut dels consums, lo qual els serví de pretext pera recargar altres impostos. La munyida del pais alcansa, segons els últims pressupostos, un augment de 39 milions de pessetas.

Res feren pera fomentar la sangria oberta de l'emigració, que ha deixat poblacions enteres sense habitants; y tot sovint reprimiren la justa indignació del poble, afusellantlo sense pietat. Las píldoras mauser han sigut el medicament que han suministrat al pais ab preferència. No trobaven millor manera de posar fi als seus mals y dolors que acabant ab la seva vida.

Una pandilla—mereix més aquest nom que 'l de partit—que desapareix deixant aquests records vergonyosos no té dret ja may més á rehabilitarse. El més gran favor que se li pot concedir es un etern desprecí.

**

Y no obstant, vostés veurán com encare tractan de recobrar coherència y personalitat, per' oferire novament, quan l'ocasió s' ho porti, á fer de nou la felicitat del pais. Se creuen elements indispensables, insustituibles en aqueixa màquina elaboradora de ficcions y convencionalismes, de vergonyas y desgracias, que se'n diu el torn dels partits dinàstics.

Tant desacreditats com ells, dinou mesos enrera varen caure 'ls conservadors, y no obstant, ja 'ls torném á tenir en el candelero.

¿Qué feu en Maura durant aquell període més que revelar la seva impotència?

Els seus arranachs, els seus discursos, las seves frases que s' han fet célebres per la petulancia qu' entranyen, ¿de qué li serviren? ¿de qué serviren al pais?

Advocat de 'n Nozaleda, creyent haver guanyat el plet en el Parlament, el perdé á Valencia. Partidari de atacar la inmunitat parlamentaria ab la concessió dels suplicatoris, s' estrellà ridículament en la seva pretensió. Y ab això sols acabá la corda, no sense haver tenyit els carrers de las vilas y ciutats ab sanch humana, y no sense deixar que la fam y la miseria ensenyorides de la major part de las regions espanyolas, completessin la seva obra de destrucció.

Caygué odiat y malehit... Y com si no hagués passat res: als dinou mesos tot quedá olvidat.

Dirán ells que pretenen utilitzar novament els seus serveys que no 'ls era permés triar: que no 'ls quedava altra solució que la qu' ell representa; y encare

afegeirán que vé prematurament, fora de temps y de ocasió, á causa de haverse fet impossibles els lliberals dinàstics.

A lo qual caldrá respondre:—Si quan la fruta era madura, ningú la pogué pahir, ¿qu' es lo que succeirà ara qu' es verda?

L' Amo Toni que té contraixts compromisos ineludibles ab la reacció y'l clericalisme, no podrà suscrites per més que vulguí al seu cumpliment. Ja desd' era diu que la qüestió religiosa no existeix á Espanya, ab lo qual no sols accepta sino que tendeix á vigorisar la sumisió del Estat espanyol al Vaticà. Y per lo que atany al ordre polítich, erigeix com a programa la reforma de las Lleys municipal y provincial y lo qu' ell ne diu la significació del vot, que representa un atentat al sufragi universal.

No pot consentir que 'l poble, allá ahont està despert y usa dels seus drets, ó sigui en las principals ciutats d'Espanya, conquistat ab els seus votos las corporacions públicas més intimament relacionadas ab la seva vida. En la impossibilitat de reconquistar en aquelles ciutats la opinio dels electors, tracta de destruir l'instrument del sufragi universal, única clau de llibertat y de redempció.

Bé pot assegurar-se que puja al poder tremolant una bandera de insensatés. Al pais, amant dels seus drets, li toca destrossarla.

**

Si alguns republicans que van per mal camí, sembrant arreu el desgabell y la discordia, sapiguessin comprender lo que significa pel régime la comprobada impotència de las oligarquías del torn que ha deixat de ser pacífich pera convertirse en torn de las baralles; si tinguessin en compte que 'l disgust que va generalizante afecta á totas las classes socials sens excepció, lo qual imposa la necessitat de una política seria, reflexiva y sobre tot patriòtica; si 's fessin càrrec de que la República de partit ó de banderia no es ni será may una solució possible; si, finalment, procuressin tenir menos la paralà Revolució en els llavis, y tenir més la idea revolucionaria en el cor y la conciencia ¡ah! avuy podríam dir ab plena seguretat de conseguirlo:

—Es arribada l' hora de la liquidació del régime: es arribada l' hora de salvar á Espanya.

P. K.

De la vida, la gent ditzosa no 'n coneix gran cosa: el gran mestre dels homes es el dolor.—Anatoli France.

Per la pau, y per la llibertat

SOLIDARITAT catalana ha presat un nou servey á Barcelona. Era necessari cohesionar l'esperit públich, indignat fa temps per l'imputat que ab 'l terrorisme y 'l kabilisme feyan impossible la vida pacífica de la població. Era indispensable suprir las deficiencias del govern que havíen arribat á ferse sospitosas. Y tot això se ha conseguit per l' iniciativa de Solidaritat catalana, al convocar á totas las entitats y associacions, á la reunio que tingué efecte dimarts á la nit en el Saló de Cent. A 382 ascendien las que respondieren á la crida, distingintes per la varietat infinita del seu carácter, tendencias y fins, lo qual exclueix la més remota idea de predomini. Ellas representan la vida de Barcelona en tota la seva complexitat.

Segons els acorts presos unànime, s' ofereix al Ajuntament y á la Diputació l'concurs material y moral de las Associacions que sigui necessari pera la defensa de la pau y 'l bon nom de Barcelona; se crea un Comitè federatiu de tota la vida corporativa barcelonina pera pendre totas las iniciativas y realisar tots els actes encaminats á normalisar la vida social de la ciutat: se crea una Comissió encarregada de redactar l'organización y l'funcionament del Comitè federatiu y un alegat en defensa del bon nom de Barcelona que serán sotmesos á una Junta magna de Associacions.

Aquests acorts no poden alarmar á ningú, com no sigui als enemics de la pau de la ciutat; als excitadors de malas passions y als inconscients que 's prestan á una lamentable excitació. Aquests acorts no son monàrquics, ni republicans; no son conservadors, ni radicals; no son polítics: son senzillament cívics; obra de sana ciutadanía, dignes en un tot de poble modern y ple de nobles aspiracions. Significan l'intervenció directa y eficás dels ciutadans sense distinció de partits, en la tasca honrosa y salvadora de vetllar per la pública tranquilitat y de assegurar el pacífich exercici de tots els drets polítics, que de un quant temps ensa's havia fet á Barcelona poc menys que impossible.

Ningú demana, ni demanará lleys especials preventives, que serían la negació del dret y la justicia: lleys que mal podrian ser aplicadas per uns governs que han demostrat la seva ineptitud davant dels crims del terrorisme misterios y davant dels excessos del matonisme descartat. El poble ben unit se basta pera ferlos impossibles ó reprimirlos y castigarlos. Se tracta d'exercir constantment l'acció popular, y aquest intent enalteix y dignifica als pobles, que aspiran á ser lliures y respectats.

**

La Solidaritat catalana, conjunció d'elements diversos y hasta contraposats en els ideals que professan, ha traballat sempre pel bé de Catalunya y d'Espanya; y la pau y la concordia y l'foment de la cultura y l'extirpació dels odis africans representan un gran bé.

—No es una demostració irrebatible de aqueixa missió civilizadora, l' espectacle que donan els elements que la integran, convivint armónicament, á pesar de las diferencies doctrinals y dels interessos polítics que 's separan? ¿Qui, que no estigué obecat, no ha de sentirse atret per aquest admirable exemple de tolerància?

Tant sols els que creuen encare que 'l odi es un'arma lícita, y la discordia encesa el millor estat d'un poble, poden declarar-se hostils á un moviment que registra una fetxa tan memorable com la del 20 de maig, á la qual serà just agregar la del 28 de janer, en quant significa la vigorisació del espirit públich, per medi de l'acció corporativa, per restablir la normalitat á Barcelona, sense que sigui necessaria la baralla de caires, qu' en vā han intentat encendre gent que no han nascut aquí, y cap motiu tenen per estimar á la ciutat que 'la alberga, y qu' en lloc d'enaltir á las ideas que diuen sustentar, las profanen y las deshonran, com si no tinguessin altra propòsit que provocar una reacció gubernativa que acabi ab las últimes deixas de las llibertats que 'ns restan.

J.

Després de Voltaire, l'home que, sense pensar-ho ha trabajat més pera lliurar á França del pes de la Iglesia católica, es Pfo X.—Camilo Pelletan.

VATICINI

No trobem paraules prou duras pera condemnar l'obra de maldat qu' está realitzant *El Progreso*, ab just motiu conegut per *Gaceta Oficial del Celeste Imperi*. Barreja monstruosa de pertanyas y provocacions, no sembla sino que 's burli descaradament dels seus lectors. Y com se deuri interiorment de la tanjaneria dels que creurà capossos de tragarse las seves bolas colossals, las seves mistificacions estupendas!

De la veritat ne fa mentida, y de la mentida veritat: aquest es el seu sistema.

Sols un periódich sense conciencia, podia atrevir-se á afirmar que Solidaritat catalana y la majoria del Ajuntament bagués tractat al poble honrat de Barcelona, de dinamitar. Sola un periódich sense escrivrops podia atrevir-se á carregar sobre el poble liberal las intolerancies, brutalitats y atrocios de la kàbila lerrouxista, organisada y condinada per un grupat de aventuriers, que no semblan tenir altre propòsit que deshonrar á la terra catalana, hont no han nascut. Sola un periódich sense vergonya podia sostener que las bombas del diumenje foran salvas dels solidaris, y que 'l obra de pacificació que hem emprès las colectivitats barceloninas està inspirada per en Maura y 'ls reactionaries del Foment.

Així, sense decalssar-se, tatxa de reaccionaria á la comissió organisadora nombrada dimarts en el Saló de Cent, y de la qual ne forman part republicans tan coneguts y probats, com els Srs. Layret, Clapés y Ferrando. ¿Per qui escriurà *La Gaceta Oficial del Celeste Imperi*: pels espanyols ó pels xinos?

De la gran ostentació de forças que desplegà l'autoritat dimara al vespre, també n'ha volgut traure partit, sense considerar que si sortiren al carrer fou degut únicament á las seves bravatas y amenassas, ja que no sempre la forsa pública ha de girar d'espaldilles y fer el dissimulat en el moment en que las kàbilas realisen las seves tropelias. Sapiguessin respectar els drets de tothom, y no hi hauria necessitat de prendre precaucions de cap mena.

Ab tot això 'ls miserables que cultiven el sport de la mentida, de la calumnia, del insult y la provocació no tenen altra poposí manifest qu' envenenar l'ànima de una part del poble de Barcelona pera profitarse'n infamement. Pero tothom els va coñeixent ja, y prompte, davant de la indignación pública no tindrán més remey que mudar de casa.

Els mateixos que fins avuy s' han deixat enganyar serán els que 's treurán de Barcelona á escuinades.

**

Centre nacionalista republicà

EL dissapte tingué efecte, davant d'una concurrencia extraordinaria, la inauguració oficial d'aquest Centre, destinat á exercir una gran influència en la vida política de Barcelona.

Constituït pels elements de l'esquerda del catalanisme militant, el número de socis inscrits s' acosta á un miler. Mil catalanistes que, desfrantse de la massa neutra, han alsat resoltament la bandera republicana. ¿No es molt significatiu aquest fet polític, provocat sens disputa per l'admirable moviment de Solidaritat catalana?

La causa de la República s'ha d'enorgullir ab la conquesta d'un núcleo tan important, no sols pel seu número, sino també per la seva qualitat.

El Sr. Carner, president del Centre, pronunció un discurs, notable per la seva diáfana sinceritat. Després d'explicar els poderosos motius que 's obliguen a desprendre's de la massa amorfa catalanista, pera constituirse en organisme polítich ab personalitat clarament destacada, lo qual no impedirà que presten sempre la seva cooperació decidida en tota empresa nacionalista catalana, abordá'l problema polític, declarantse republicà, per creure que la República es la única forma de govern que convé al actual estat d'Espanya, y demòcrata per estar conveniut de que 'ls drets individuals son necessaris y essencials pera que 'ls pobles puguen desenvolillar-se lliurement.

Tractà després de la qüestió religiosa, deixant sentat que 'la societat civil débil s' ha trobat enfrente de la societat robusta de la Iglesia, que ab audàcia s'ha anat apoderant de la Ensenyança, de la Beneficència y d'altres organismes socials, agents per complir als seus fins religiosos, y després de consignar que 'l catolicisme y totas las doctrinas han de ser respectades mentren no se surtin dels seus objectius religiosos, se declarà partidari de la més absoluta llibertat de conciencia y de la consegüent separació de las Iglesies y l'Estat.

Respecte á la qüestió social, preconisà las ventajas de la lliure organiació obrera, y dels mètodes que s'emplean á Inglaterra y altres pobles moderns, renunciant á tota violència y vigorisant l'esperit

d'Associació. L'obrer no's deu apartar de la vida política: els obrers son també ciutadans, y tenen el deber d'intervenir en las lluytas de la vida pública; pero d'igual manera que no han de permetre que las seves associacions siguin monopolizadas per homes politichs, no han de consentir que 'ls problemes societarios siguin monopolitzats per cap partit. Pera resoldre aquests problemes, la millor tática es que 'ls homes que estiguin conformes en un punt, encare qu' en cent altres discordin, resolguin el primer, deixant els demés pera quan vagin desapareixent els prejubilicis.

S'ocupó, finalment, el Sr. Carner, de la situació de Barcelona, abogant pera que's vigorisi l'ànima de Catalunya, y cuidant d'impedir que's passi de la demagogia roja á la demagogia blanca.

El discurs del Sr. Carner sigué extraordinariament aplaudit, sobre tot en aquells punts en que més categòricament deixà estableir el carácter republicà y democràtic del nou Centre y en tot lo que manifestà relativament á la llibertat de conciencia y separació de la Iglesia del Estat.

R.

D'una ploma que 's ven, no 'n pot sortir res gran y vigorós.—J. J. Rousseau.

BATALLADAS

El Sr. Sol y Ortega vā tenir per convenient sortir de la seva abstenció política, per posar catedra en *El Liberal*, contra Solidaritat catalana.

Pretext de la prédica: la pau de Barcelona. Objectiu real y verdader: atacar á Solidaritat catalana. No pot olvidar el Sr. Sol, que un dels factores més importants de Solidaritat es D. Nicolau Salmerón, al qual li té una tirria incurable. No en vā tractant de derribar ab el cap el pedestal que sustenta al eminent republicà, se 'l vā esbadellar, iniutisantse pera la política republicana.

Als catalanistes tampoc els pot veure. Quan el Sr. Sol rompé ab el partit republicà, li feran aquells una gran recepció; pero 's negaren á treure'l diputat a Corts per Barcelona. Y darrera de la ferida en el cap,

Problema

Aquí està l' punt hont descansa tot el present embolisme:
¿Qui es que ha pujat al poder?
¿L' atlot ó l' clericalisme?

Hi estém conformes de tota conformitat. Y convenient seria que les classes obreres societaries s'organisessin, com ho estan à França, à Alemanya, à Inglaterra, per tot arreu, ahont hi ha que lluytava, no ab teories descabelladas y paraulas vanas, sino exercint una acció política ferma, constant, energica y ben concertada.

Un altre caciquista, y dels mes arrelats, que ha decidit retirarse per el foro: D. Alfons Sala, el diputat indiscutible per Tarrasa.

En una carta dirigida als alcaldes del districte ha dit que després de dinou anys de servirlo, ja'n te prou, y's retira à cuidar de la seva salut, de la seva família y dels seus interessos.

Indubtablement que no ha deixat de influir en aquella determinació l'existència de Solidaritat catalana, per virtut de la qual, alguns elements de aquell districte que l'apoyaven se li van girar d'espatllas.

Nosaltres celebrarem que ab la retirada del diputat indiscutible, se restableixi à Tarrassa la pau que mereix una població tan morigerada.

Que desapareguin tots els odis y tots els rezels; y que la lluire difusió de les idees no xoqui ja maymés ab la coacció patronal, que s'havia erigit en sistema y qu' en algunes ocasions havia ofert caràcters irritants, propis per soliviantar al home mes pacífic.

D'acord ab *El País*, à propos del canvi de situació:

«Els republicans, en contra de la intransigència religiosa y l'òrdem dels consums, prosseguirérem la nostra campanya y excitarérem al poble à que cumpleixi ab el seu deber, declarant que contra l'bastó del amo està l'hidrofobia del gos.»

Lo qual vol dir que si es necessari, ens hi hém de fer à mossegades.

El dia mateix en que l's catòlics alemanys se batian contra el govern del emperador en les urnas electorals, el Papa Sastre feia cantar un *Te-deum* à l'iglesia de Alma, en honor de Guillèm II.

Un *Te-deum* en honor de un monarca protestant! ¿Qué diuhen en això l's nostres crachs, partidaris desaforats de la intolerància religiosa?

En Teodoro Baró té un programa expediat per assegurar la pau de Barcelona. ¿Saben quin es? Una cosa molt senzilla: «Diez años de suspensión de garantías y de estado de sitio.»

Una delicia. Y un remey semblant al que per evitarà un el disgust de veure coses tristes, li traiguessin els ulls.

Dilluns corrían rumors molt alarmants. Se deya que s'cometerian grans desordres: que la reunió del Saló de Cent seria perturbada, y l's que hi assistissin cassats pels carriers com conills.

—La kàbila—deya un alarmista—ha enviat à buscar à n'en Lerroux. L'Aleandru es aquí. Ja veureu la que s'arma.

Resposta d'un que coneix el panyo:

—De manera que l'Patrò Aranya es aquí? Llavoras estiguin ben segura de que no passarà res.

Y això succehi. Ja tothom ho sab que aquí certas coses no succeixen, sino quan l'hèroe de la Revolució se troba lluny, molt lluny, en un siti segur ahont els esquitxos no puguen arribarhi.

SERÓS, 27 de gener

Disfrutém en aquest poble de un escarabat negre que val mes or que no pesa. L'altra dia desde l'cova de las gatilas deya que hi ha molts homes que tenen la consciència bruta, y's queixava de que no snessin mes raxys a buidarli els pecats à la garita. Respecte à aquest punt afirmava que encara que algú irregularisi alguna cosa, si després se'n errepenteix y li va à notificar, queda completament net de pecat com si hagués passat per la bugada. Aquesta advertència també la feia extensiva à las noyas que pateixen de relliscades.

Santa Retxilleria... ora pro nobis! ¿Quan liquidarà del tot aquest negoci de la llana?

MONTBRIO, 25 de gener

L'escura xamaneyas, fill d'aquest mateix poble, no'n té prou ab baladrejar desde l'cosí de las garrofas, que cada diumenge 'ns està mortificant las orelles ab el rosari de l'Aurora, demanant à la verge que extermini als que no van à missa y lleixeixen diaris liberalis. Ara, darrerament, ha format un teatre catòlic, però's troba que ningú vol secundarlo, donchs molts joves, cansats de fer l'òps representant ganesas, se li han declarat en huelga; y ara no's pot refiar mes que del Sr. Arcalde y un altre xarrupallanties que també fan comèdia, descapellantse sovint sobre el tema religiós qu'es lo que mes els preocupa.

Ja poden fer tant *trayato* com vulguen ell y l'arcalde... el Pare Sant, que'l poble aquí ja està cansat de fer la xarxa y de deixarse albaradar.

SAMPEDOR, 26 de gener

L'autoritat governativa imposà multas als alcaldes que en el seu dia no constituirien la Junta de Reformas Socials; y saben per què l'arcalde d'aquesta vila preferix pagar penyeys avans que cumplir à la llei? Perque ja faràs bons que'l poble hauràs acabat ab el poderio feréstech jesuítichs que aném sofrint, si un parell de fabricants que's distinguen posant canas à les pessas, no fossin la millor garantia pera salvar al caciquisme celestial, obligant als obrers à votar. Nosaltres hem llegit carta del Noy del expediente del terreny filoxerat demandant-hi aquest favor à dits fabricants; y això priva als obrers de tenir Junta de Reformas Socials.

Are preguntém: ¿Es de necessitat absoluta à Sampedor la constitució de tal Junta...?

BUTLLETÍ

No es cert, com ha dit la *Gaceta oficial del Cèleste imperio*, que per la oficina de Solidaritat catalana se negués al *Centro de estudios sociales* y à altres dos societats obreres el dret de assistir à la reunió del Saló de Cent. Lo que passà fou que al portador del ofici de la primera de aquelles entitats, al demanarli que deixés nota del domicili del que apareixia com à delegat, no tingué per convenient manifestarlo, retirantse, al igual que 's de les altres dos, que ni tan sisquera presentaren l'ofici.

Això es tot lo que ocorregué. De manera que si no assistiren à la reunió fou per sa propia voluntat, ja que no tingueren à bòsotmetre's à un tràmit que s'aplica per un igual à totas las entitats representades.

S'ha constituit la Junta Municipal del districte 8, en la forma següent:—President: D. Tiberi Avila.—Vicepresident: D. Joaquim Amat.—Secretari: D. Francisco Pla.—Contador: D. Joan Vives.—Tesorier: D. Joan Campanya.—Vocals: D. Joseph Irilegui, D. Narcís Carreras, D. Joan Ballester y D. Antoni Verdet.—Son primer acte ha sigut manifestar la satisfacció ab que ha vist la conducta política del regidor Sr. Bastardas, reiterant-li la incondicional adhesió.

Al *Ateneo barcelonés*, el periodista Max Bembo donà compte diumenge del seu projecte d'Escala de nous desamparats, y Camp de treball. Pera portar à la pràctica aquest beneficiò pensament, s'ha pensat en la constitució d'un Consell administratiu, del qual ne forman part caracteritzades persones que simpatisan ab l'idea.

UN RASGO DE VALOR

DILLUNS ab l'expressa de Madrid, va arribar à Barcelona l'Sr. Lerroux. Y res de recepcions aparatosas: vingué de rigorós incògnito.

Els seus entusiastas deyan:—Ja es aquí! Tremolin els renacuços que aquesta nit se reuneixen en el Saló de Cent! Avuy sebrán qui es ell. Avuy se posarà à prova'l seu valor.

Y en efecte, l'seu valor se va posar à prova; pero no ab els solidaris, sino sí ab un dels desditzats acreedors de la *Casa del Pueblo*, el constructor senyor Eduardo, qu' executà la major part de les obres, y's torna mico pera cobrarlas.

Han passat, segons sembla, senmanas y mesos enters de citacions intítils y d'extorsions sense resultats. La *gallardia* de haver vingut à Barcelona l'20 de gener, li valgué una citació formal del senyor Jutje de l'Oest. El Sr. Lerroux tingué la valentia d'eludirla retornant à Madrid sotjadament. Dels que fugen alguns se'n escapan. Pero totes las coses del mon tenen un terme, y no's podia passar de dilluns: de altra manera certa firma posada al peu de un document s'hauria donat per vàlida.

Calfa, donchs, comparéixer davant del jutje, y en efecte, hi comparegué, y passà lo que relata un periòdic ab els següents termes:

«En un judici de preparació d'executiu se li presenta un pagaré suscrit per ell com gerent de la *Casa del Pueblo* reclamant 18,000 pessetas. El senyor Lerroux negà la firma, que diu li ha sigut suplantada diversos cops.»

Si la firma es realment suplantada, ¿cóm s'explica que haja acudit à tots els expedients dilatoriis imaginables pera no procedir enèrgicament contra l'suposat suplantador? Y si l'ha posada en dupte, ab tot y ser seva, com ho induix a creure l'referència à obres realitzades en la *Casa del Pueblo*, qui serà que no reconegui y proclami l'seu rasgo de valor?

No's trobarán gayres homes que preciante de formals siguin capassos de realizar una tan extraordinaria valentia. Això es valor, ciutadans. Això es tenir com ell el alma en los pantalones. Pero à la banda de darrera.

VEREMAT EN LA VINYA DEL SENYOR

Els jesuïtes jutjats per un jesuïta

El Pare Coubé, famós predicador de la titulada Compañía de Jesús, s'ha donat de baixa en las files loyo-lescas y s'ha secularitzat.

Aquest fet ha causat à Paris no poca sensació, fentse tota mena de conjecturas sobre 's motius que poden haverlo obligat à penjar, com

se dir vulgarment, els hàbits à la figura. Pero el mateix interessat ha tingut à bòsot explicar las rahons de la seva conducta en una conversa tinguda ab un periodista, de la qual traduïm els párrafos més substancials:

«Las rahons que m'han obligat à separarme de la Compañía de Jesús radican en una divergencia de parers entre 's meus antiques superiors y jo, respecte à las condicions del apostolat en la època actual. Dolent es el fanatisme; pero la solaperia (*duplicitat*) es encare mil vegadas pitjor que l'fanatisme.

»La moral jesuïtica es incompatible amb l'esperit modern.

»En general, las ordres y 's métodos de las ordres religiosas son nocius à l'accio sacerdotal tal com jo la concebeixo y 'm proposo exercirla, tenint en compte las necessitats de l'època en que vivim.

»Desde fora de la Compañía crech que podré fer més bé als meus semblants que no desde dintre d'ella.

»Y tal com jo son molts els que hi pensan.»

»No deixa de ser molt significatiu que l'liure pensament s'introduueixi fins en las filas compactas d'un'ordre religiosa tan aferrada à l'abdicació completa y cega de la rahó y de la voluntat.

Opinións de prelats americans

Deixém parlar à monsenyor Ireland arquebisbe de Sant Pau (Estats Units):

«La libertat de que gosa la Iglesia baix la Constitució de la República es pera nosaltres de un preu inestimable. Aquí no hi ha tirà que l'encadeni, ni Concordat que limiti la seva acció ó que coarti las seves energies.»

Y ara té la paraula l'arquebisbe de Filadelfia, compatriota del anterior:

«Sense negar qu' en altres temps y en altres regions la unió de la Iglesia y del Estat sigüe tan útil com ilegitima, cal reconéixer que no existeix en la Constitució Nort-americana una disposició més beneficiosa que la qu' estableix en aquest país la separació entre l'Estat y l'Iglesia. Baix aquest régimen, la Iglesia ha pogut aprofitar totes las virtuts y totes las facultats naturals del home pera la defensa de las veritats sobrenaturals; y si alguna vegada en la lluya qu' engendra la oposició de doctrinas, succeeix que 's fidels cristians s'aventuren fora dels justos límits, val més al cap de vall la llibertat ab els seus errors, que la servitud ab les seves humiliacions.»

Això s'expressan els més ilustres representants de la Iglesia catòlica en aquell país clàssic de la liberalitat democràtica. Quant distinta la seva manera de pensar y sentir, de la qu' exterioron ab las seves paraulas y 's seus actes els mitrats espanyols intrinsègues, inolerants y proclamadors del monstruós principi: «El liberalisme es pecat.»

En plena llibertat de pensament se desenvolla en el Nord de Amèrica la religió catòlica, per obra exclusiva de la convicció y de la liure propaganda. Allí el liberalisme es vida per ella. Bé es veritat que aquella Iglesia s'ha acostumat à viure independentment sense l'apoyo ni 's subsidis del Estat, y en aquest concepte ni es dominadora, ni es interessada.

Tot al revés d'Espanya, abont la dominació política y la copdia, l'afany sacrilegi de poder y de riqueses constitueixen els móvils únics de la Iglesia oficial.

Un frare que té rahó

El Pare Vicens Maumus, de l'ordre de Sant Domingo, es à dir de la congregació religiosa fundada de la Inquisició à Espanya, publicà en 1902 un llibre titulat «*La crisi religiosa y las lliçons de la Historia*», que deuria traduirse y repartir-se gratis à tots els neos espanyols, pera que's convertissen à la rahó ó revertessin del disgust, que de totas dues maneres hi guanyariam prou.

En concepte del autor del llibre la llibertat de conciència es, ab l'igualtat dels ciutadans davant de la llei y ab la llibertat civil y política, un dels grans principis de la Revolució; de la Revolució que, com deixa Lacordaire donarà la volta al mon. A tal efecte l'Pare Maumus proclama el dret de dirigir la nostra vida religiosa independentment de tota pressió política, baix la responsabilitat de la nostra elecció davant de Déu.

La Iglesia y l'Estat—afegeix—son dos poders distints, soberans, cada hú en la seva esfera, y per lo tant independents en el domini que respectivament tenen assignat. L'Estat es soberà en lo que toca al ciutadà; à la Iglesia tan sols li correspon la direcció espiritual. Això donchs quan l'Estat imposa una creença usurpa una funció que no li pertany y desconeix la naturalesa mateixa de la fe qu' es un acte liure. La forsa no fa més que hipòcritas ó apòstoles; tan sols la persuasió y la llibertat fan creyents. Totà pressió política en materia religiosa es contraria à la lletra y al esperit del Evangel.

Liun de considerar com un bò la unió íntima entre la societat religiosa y la societat política, el Pare Maumus la considera com un mal. «La unió—diu—ens ha costat molt cara.» Y pera demostrarho evoca las lluitas entre l'Papat y l'Imperi, passa revista als reys de França que com Felip l'Hermós, Lluís XII, Enrich II y Lluís XIV, feyan bishes als seus lacayos y pretendien imposar als Papas els seus caprichos; parla de nostre Felip II «pera que la religió era sols un instrument de dominació», que utilisava segons li convenia, apoyant als protestants, per motius polítics, à Inglaterra y exterminantlos en els Països Baixos.

«Tan sols per una ilusió—diu—poden els catòlics tombar la vista als sigles mitjans, els sigles ferotxes, sigles de degradacions y matansas, en els que no hi havia del cristianisme més que les pràcticas exteriors, y en els que la devoció era, las més de les vegades, superstició, com en aquell Lluís XI, que creya cumplir els seus devers religiosos cosint una estampa benhida al seu sombrero de rey, y que oferia doncs à la Verge de Clery ab tal que li perdonés l'haver envenenat à un dels seus germans. La veritat es que la Iglesia arribà à ferse impopular y fins aburrible à França per haver associat els seus interessos als interessos de la reacció y del absolutisme.»

Y al final del llibre no té inconvenient en estamar per aquestes expressives paraules:

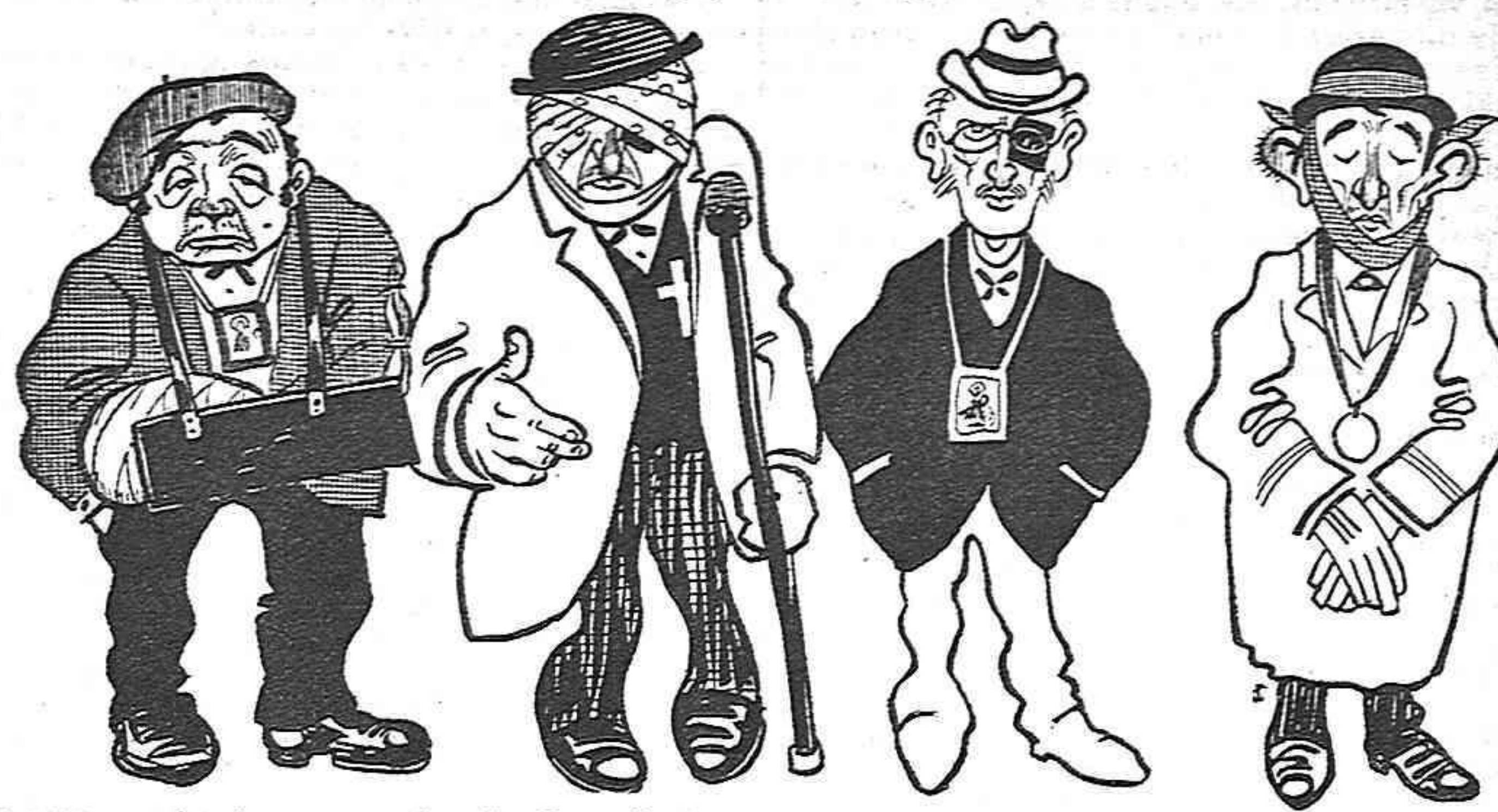
«Sigüem, donchs, els servidors abnegats de la democracia sense aspirar mai à convertirnos en els seus amos, y lluny de volquer deturar la corrent que corre majestosa, procurém que floti sobre las seves aigües la barca tripulada pels Apòstols.

Brindis

D'aquestes rahims veremats en la vinya del Señor, que nosaltres creymen nets de tota malura, per estar airejats per l'esperit modern, ne fém, després d'escorrer, una copa de vi reconfortant, brindant ab ella per la Llibertat.

La Llibertat es vida. Ho fora fins per aqueixa Iglesia tant desnaturalizada à causa de sus abominables pretensions, que 's han convertida en instrument de dominació y mercantilisme.

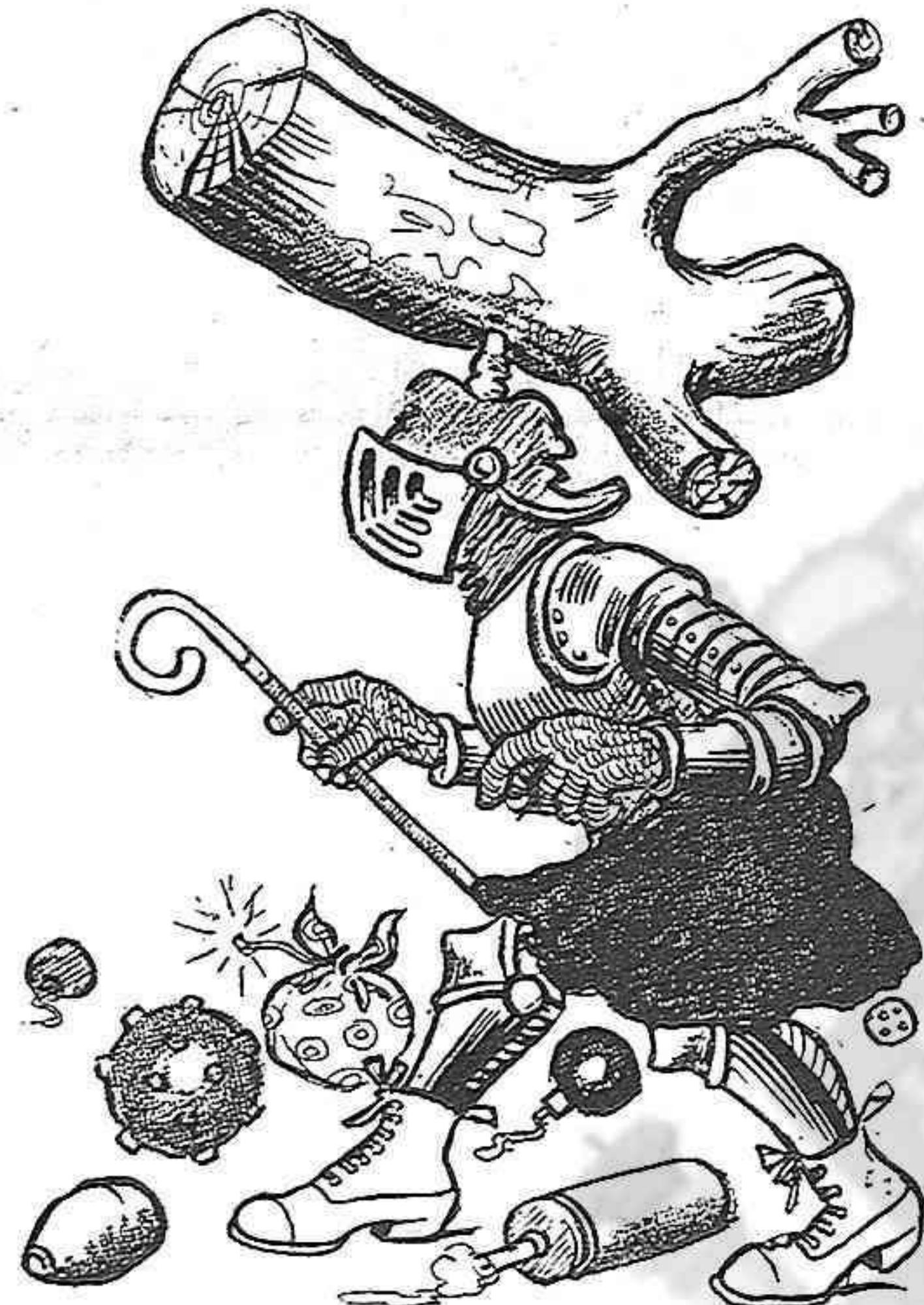
Y ja que no es de creure que 's que la dirigeixen, à l'altura en que 'ns trobem, puguin curarse de obcecacions y rectificar bonament els seus errors, que à lo menos l'Estat, inspirantse en els dictats de la raho serena y en els apremis de l'equitat y la justicia's desentengui de la seva tutela onerosa, recabi la seva plena independència, y tregui de damunt del pit del poble a

Cinematógrafo polítich**Els que protestaven contra la llei d' Associacions.**

—Bueno; y ara que la tal llei s'ha tornat ayga poll, qui 'ns paga las desfilas?

Viatges ràpits de don Alejandro.

—Digni al maquinista que no apagi el foc, que torno a fugir desseguida.

Pera passejar per la Rambla.

No anant vestit així, es una verdadera imprudència posarhi els peus.

Un que «eleva la mirada hacia lo alto».

—Oy qu' es això, senyor Sol, lo qu' en resum vosté vol?

—doná una empeta á la industria, fomentar la exportació..

UN ORADOR RADICAL

—Alerta! Aquest bon senyor no es del que gastan brometas; va al bulto molt guapament y sense amenaçar, pega. Per lo tant, cal té l'cap víu, donar-se un bany de prudència, mirar bé hont se posa el peu iy molt cuidado ab la llengua!

Jo

—En Maura? Permétinem que rigui un xiquet. ¿Cóm volen que un metge antiquat com ell curi á una malalta que no té remey? Extindrà receptas, farà cuore arrels, fabricarà píldoras, prepararà ungüents... Quan al fi el despatxin, éssaben qué dirémen? —Veja, un puntual menos y un fracassat més.

C. GOMA

Al costat de la Solidaritat dels Civilisats, s'està formant, contínuament, com a detritus, una Solidaritat dels Bárbaros. —Diego Ruiz.

¿Per qué serveix el Gobern?

I ha á Madrid un organisme, compost de nou senyors que representan á la nació y ab el qual el poble ha celebrat un pacte.

—Tú —ha dit el Gobern al país —me pagarás tant per contribució territorial, tant per industrial, tant per consums, tant per cédulas... Jo, á canvi d'això, dirigiré l'Estat, l'administraré, el protegiré y li donaré tot lo que necessiti. T' hi avens?

El poble, encare que de molt mala gana, ha dit que sí, y l'conveni, ferm desde aquell moment, ha entrat en vigor.

Que l'país compleix ab exactitud las condicions en el pacte establet, no hi ha qui pugui dubtar-ho. Ab pena ó ab dolor y resisténtse molts cops á quedarse sense camisa, paga les cédulas, paga 'ls consums, paga la contribució industrial, paga la territorial, paga tot lo que l'organisme director li demana.

—Pot dir lo mateix el Gobern?

En boca de tothom está la resposta. No: el Gobern no compleix ni un sol dels débors que l'pacte entre ell y l'país li senyala.

* *

El fet ja es vell y vé repetintse ab una freqüència aterradora.

—Qué succeixí, per exemple, quan els terremotos d'Andalusia?

Aurdit davant del drama de que aquells pobles desditzats acabaven de ser víctimes, el Gobern, en lloc de volar en auxili dels damnificats, se dirigí humilment al país y,

—Jo no puch fer res —va dirli: —Si realment te compadeixes dels teus germans andalussos, ves á ajudarlos.

—Pero —va replicarli la nació —no ets tú el que te'n has de cuidar d'aquestas coses? La caritat, la beneficència, no son funcions del Gobern?

—Tot lo que vulguis. Pero lo cert es que no tinch un céntim en caixa.

—Qué'n fas dels que jo 't dono?

—Els gasto en obres públiques, en barcos, en armament, en assegurar per tots els medis la ditxa, el benestar, la seguretat de la nació.

Resultat, que l'poble 's gratà la butxaca y 's cuydà, ab molt bona voluntat per cert, de remediar las necessitats de la regió víctima dels terremotos.

* *

Vingué lo de Cuba.

—Ja torném á serhi —exclamá el Gobern: —necessito quartos.

El país, naturalment, aixecá el cap, plé de sorpresa.

—Per què 'ls necessitas?

—Per comprar armes, barcos, carbó, pólvora, balles...

—No 't vinch pagant, per aquest concepte, una cantitat ben crescuda cada any?

—Déixat de qüestions. Necesito diners ab tota urgença, donchs si me 'ls necessites, perilla això y allò y allò altre, y no tindrà res d'extrany que i nostre honor sufris lessió gravíssima.

—Qué havia de fer la nació, convidada á pagar ab tan sugestius arguments?

Obri suscripcions, equipá barcos, suscrigué empréstits y facilitad al Gobern tot lo que aquell va considerar necessari y que jay!, per fi de festa, de poca cosa va servir.

* *

Ara s'troba Barcelona en un dels cassos previstos en el contracte de que parlavam al principi.

La seguritat, la existència dels ciutadans està en imminent perill. El terror s'ha fet amo y senyor de la capital de Catalunya.

—Gobern, —li diu al organisme central: —¿qué fas?

—No vens la situació en qu' estich colocada?

—Prou que la veig; y fins la deploro, la lamento ab tota l'àmnia y cada vespre reso una estona á Santa Rita demandantli un bon remey per tú.

—Y res més? —A n'això 's reduueix tota la teva activitat?

—Ayay! —Qué més voldrías?

—Que cumplissis ab el teu deber. Tu estás obligat á garantirme la existència, á veillar per la meva tranquilitat, y en una ciutat ahont cada cinch minuts hi esclata una bomba, no s'hi viu.

—Bé, si; es clar que això es sensible, pero l'obre Gobern no pot pas estar en tot. De vigilar, d'evitar la repetició d'aquesta críme que han trastornat la teva existència, qui hauria de cuidarse'n ets tú.

—Jo?

—Sí; tú que coneixes el terreno que trepitjas, que sabes quina es la gent que 't rodeja, qu'ets rica, qu'ets forta. De mí, si haig de ser de frètch, no te'n refidis gayre.

—De manera que 'm plantas, 'm giras la espalha, m'abandonas?

—No t'abandono, ni 't planto; pero ¿que no veus que no conta ab medis ni ab recursos ni puch fer més de lo que faig?

* *

Ara bé: ¿cómo s'explica que aquesta macabre brama duri desde fa tants anys y Espanya no s'hagi convenst del mal negoci que fa al no rompre el pacte que ab el Gobern firmà un dia?

Nosaltres paguem, nosaltres cumplim ab matemàtica exactitud els nostres devers y donem al poder central lo que la llei ens obliga á donarí...

—Cóm es qu'ell no fa lo mateix?

Si á pesar de cobrar, de pelar, d'esquilmar al país, no es ho per socorre als pobles que sufreixen, ni per atendre á la seva defensa, ni per guardarli la vida, res té d'extrany que tota la nació indigna de preguntar:

—Per què serveix el Gobern?

FANTÀSTIC

La miseria s'està contínuament reprimit, pero may mor. —Diego Ruiz.

REPICHES

En Lerroux, en sa interview ab una redactora del *Gil Blas*, manifestá lo seguent:

«Con la simpatia de Francia y algún refuerzo de otra índole, un hombre de corazón, audaz y desinteresado puede reunir al pueblo en la plaza pública, decirle las verdades que aun ignora, y entonces la revolución está asegurada.»

Quan ell no ha fet encare una cosa tan senzilla, ell mateix confessa que no es un hombre de corazón, y que no es audaz ni desinteresado.

Aquí tenen agafat. Al bou per la banya, y al xerrayre per la llengua.

Els liberals del pilot tenen rahó que 'ls hi sobra per estar indignats contra 'ls seus caudillos que, sense combatre, 'ls han entregat als conservadors.

Pero si tinguis una mica de memoria ja no se'n haurian d'extranyar.

Els que 'ls han entregat, sense combatre, á n'en Maura, son els mateixos que, sense combatre, varen entregar les colonies als enemics de la patria.

Y qui ha fet un cove, ab molta més rahó farà una cistella.

El Sr. Palau, en la sessió del dijous de la setmana passada:

—La policia que's projecta serà una cataplasma de farina de llínosa.

El Sr. Palau, á més de regidor, es apotecari. ¿Cóm s'explica que tingui tan poca fé en els medicaments de la seva farmàcia? Si creu que la farina de llínosa no es útil, ¿per qué'n ven?

Una heretjia del *Avi Brusi*:

En una carta de Bilbao parlava de certa manifestació realizada á Guernica «protegida por la sombra venerada del Árbol mil veces secular.»

Un arbre que té cent mil anys. ¿Quants ne tindrà el món?

Això està en contra de la cronología del Pare Pau, qu' es la única autorizada per la Santa Mare Iglesia.

Ja cal que l'*Avi Brusi*, sense esperar á la Quaresma, 's confessi d'un pecat tan gros.

A Madrid s'ha inaugurat la estàtna d'en Martínez Campos.

Descripció que 'n fa un periódich:

• El caballo tiene la cabeza baja, como atento al sonido de los clarines... •

Alto: aquesta versió no està conforme. Regular-

ment els caballs, quan senten clarins, alsan el cap y adressan las orellas.

De manera que, si l'han representat ab el capbaix, seré per indicar que's dona vergonya de lo de Sagunto.

Diuhen de Roma:

• En una reunió de diplomàtics que estaban cenant con unas mujeres galantes, uno de ellos llamado Diaz, agregado á la embajada española, fué gravemente herido per un golpe que con una garrafa le asestó Mlle. Silva, cantante de un Café-concierto.

Res: es allò que diu l'autor d'una popular sarsuela:

• En los negocios de Estado

la buena forma es el todo.

* *

Pero, vamos á veure, ¿qué fará ara l'Estat espanyol?

Un cop d'ampolla á un diplomàtic es un *cassou bell*.

¿Quan declarém la guerra á las *divettes* dels Cafés-concerts?

A n'el fill del Amo Toni, á pesar de ser contra lleys, tractan de nombrar-lo subsecretari d'Estat.

Y's fundan en que es un jove que parla l'inglés, l'alemany, el francès y l'italià.

—Vaya un fenòmeno!

Si 'l seu papá, ab una llengua no més, garla per setze, ¿qué no fará el seu fill, tenintne cinc?

Al cacich Roure, de Girona, per fi 'l van admetre senador, alegant que poseixia un molí que li redità cada any més de vint mil pessetes.

Pero dos dies després d'haver jurat el càrrec, se suspenyen las sessions d'unes Corts que ja no tornaran á obrir-se. *Justo castigo* á las seves embustes!

Lo que ara caldría averiguar fora si paga la contribució correspondent á las vint mil pessetes que diu que 'l molí li redità.

Del *Asino*, de Roma:

Diu un ingenuo: —Jo crech en Deu; pero no crech en els capellans.

Y respond un explotador: —Doncs jo, al revés: crech en els capellans; pero no crech en Deu.

ENDEVINALLAS**ANAGRAMA**

PLANYS D' UNA CAFETERA
IAY! DE LA DONA D' UN CAFETER

(Mirin que n'hi ha un tip dels ditsos homes, puig quan una's casa, que ja te prou feyna per pogué arreglarles las mil y cent coses

á que's veu subjecta

l'estat de la dona,

vingué ara á ordenarme que 'l billar li arregli, que li espolsi y euydi, que desí las bolas

que penji 'ls total y que ab pedra tota

li deixi ben finas y netas las bolas;

que li escombrí 'l quart, li renti la pisa; las escombraries á un total de grossa

que no vol que llenyi, puig tria las puntes que hi ha de tabaco, venentalles á fora

al primer estanch que á n'el seu pas troba.

No no; jo, demà li dire al meu home

que això no ho puch fer, que llogui minyona.

Jo no vaig casarme per ser una esclava, sino pera viure segons y conforme.

FÉ OLLA Y LLEIXIU</p